

4. Базилевич Н. О., Тонконог О. С. Особливості використання нового виду спорту «Crossfit» у самостійній фізкультурно-оздоровчій роботі студентів. Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Григорія Сковороди». 2016. Спецвип. С. 136-142.

5. Ядвіга Ю. П. Фізичне виховання студентів вищого навчального закладу економічного профілю в період трансформації вищої освіти України в європейський простір : автореф. дис ... канд. наук з фізичного виховання та спорту : 24.00.02 / Юлія Петрівна Ядвіга. Київ, 2011. 20 с.

6. Герасимчук А. Новітні педагогічні технології в галузі фізичного виховання / А. Герасимчук, О. Ужеліна, Н. Базилюк, С. Каленська // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. 2008. № 1. С. 152-154.

КОТОВА О. В.,
доцент кафедри теорії та методики
фізичного виховання і спортивних дисциплін,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького,
кандидат педагогічних наук, доцент
ЛЯШЕНКО С. В.,
магістрант
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
(м. Запоріжжя)

ЗАСОБИ РОЗВИТКУ СПЕЦІАЛЬНОЇ ВИТРИВАЛОСТІ ЛЕГКОАТЛЕТІВ 13-14 РОКІВ

Kotova O. V., Lyashenko S. V. Means of development of special endurance of 13-14-year-old track and field athletes.

Keywords: special endurance, athletes, special preparatory exercises, training, competitive exercises.

Витривалість підрозділяється на спеціальну і загальну. Загальна витривалість є частиною загальної фізичної підготовки майбутнього спортсмена, спеціальна витривалість – це частина спеціальної підготовки.

Б. Шиян стверджує, що спеціальна витривалість – це здатність протистояти втомі, а також це здатність здійснити призначену задачу найбільш ефективним способом в умовах суворо обмеженою дистанції (біг або ходьба на лижах, плавання та ін., циклічні види спорту) або певного часу (теніс і футбол, водне поло і бокс і т. ін.). Витривалість специфічна – це витривалість по відношенню до певної рухової діяльності [3].

Для виховання спеціальної витривалості легкоатлетів застосовують такі основні засоби, як: спеціально-підготовчі вправи, тренувальні форми змагальних вправ і власне змагальні вправи [1-2].

Активність виконуваних вправ планують подібно до змагальної. Широко використовують швидкісні відрізки з активністю, що трохи перевищує змагальну. Якщо тривалість виконуваних вправ невелика (до 1-2 хв.), то проміжки відпочинку між повтореннями цих вправ можуть бути скорочені. Проміжки відпочинку повинні створювати можливість для виконання наступної вправи на фоні втоми після попередньої вправи.

При більш довгих вправах (від 3-4 хвилин і більше), відновлювальний відпочинок між вправами може бути повним, тому що в цьому випадку тренуючий ефект надають зрушення, що відбуваються в період виконання кожної окремої вправи, а не в результаті підсумовування всієї сукупності вправ.

Якщо паузи серед вправ нетривалі (наприклад, неповні та/або скорочені) їх не слід заповнювати якоюсь роботою, відпочинок має бути бездіяльним. У повних або подовжених інтервалах відпочинку слід займатися малоінтенсивною роботою, і проводити відновлювальні процедури, що релаксують. При розвитку спеціальної витривалості необхідно в тій чи іншій мірі фасонувати змагальну діяльність і дотримуватися наступних вказівок: інтервали між повтореннями повинні бути короткими, загальний час серії повинен бути близьким до того, що займає дистанція змагання, а швидкість повинна бути близька до змагальної або навіть перевищувати її [3].

Для збільшення аеробних можливостей у видах спорту циклічного характеру, пов'язаних з довгими дистанціями, використовують безперервний та інтервальний методи, де тренувальна робота може виконуватися з рівномірною або змінною швидкістю.

Список використаних джерел:

1. Aksović N., Skrypchenko I., Bjelica B., Mohan Singh R.R., Milanović F., Nikolić D., Zelenović M. The influence of motor skills on the short sprint results. *Pedagogy of Physical Culture and Sports*, 2021, 25 (6), pp. 382-387.
2. Білогур В. Є., Журба В. В. Методичні особливості розвитку загальної і спеціальної витривалості легкоатлетів II спортивного розряду. *Current challenges of modern science*. Collection of Scientific Works. Pereiaslav, 2022. 6 (72). С. 42-47.
3. Шиян Б. М. Витривалість і методика її виховання. Луцьк.: Теорія фізичного виховання, 1996. 178 с.